

Лункіна Т. І.

*канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування*

Бурковська А. В.

*канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування*

*Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв*

Фінансове забезпечення підприємств аграрного сектору України у сучасних умовах

Питома вага в підтримці української економіки останнім часом належить аграрному сектору. Підприємства цього сектору потребують сьогодні для ефективного здійснення свого господарювання грошових ресурсів, тому вітчизняні товаровиробники застосовують для цього як власні, так і залучені кошти.

Сільськогосподарські підприємства намагаються фінансово забезпечити свою діяльність власними коштами, та все ж обсяг самофінансування недостатній для задоволення всіх потреб українських товаровиробників.

Світовий досвід переконливо свідчить, що сільськогосподарські підприємства розвинених країн для забезпечення розширеного відтворення користуються залученням грошових ресурсів за допомогою як інвестицій, так і кредитів. Але доступ до цих фінансових ресурсів в Україні залишається ще, на жаль, обмеженим.

Вважаємо, що причинами гальмування залучення зовнішнього фінансування в Україну у сучасних умовах є наступні: політична і економічна криза; затяжна війна на Сході країни; незахищеність прав кредиторів і інвесторів; корупція; чинна система податків.

Усунення наведених причин, на нашу думку, збільшить потоки іноземних інвестицій у вітчизняний аграрний сектор. При цьому необхідно визначити ефективність залучення інвестицій.

Ми погоджуємось з точкою зору В. Б. Рейнської [1, с. 175] щодо визнання інвестування ефективним лише при переважанні розміру норми чистого прибутку над розміром відсоткової позичкової ставки. В іншому випадку залучення позичкових коштів буде економічно недоцільним.

Для фінансового забезпечення вітчизняних товаровиробників велике значення має і їх державна підтримка. У 2018 р. для цих цілей виділено 6,3 млрд грн, що перевищує показники 2017 і 2016 років на 0,8 та 5,9 млрд грн відповідно [2]. При цьому виділені кошти направлені за такими напрямками: на розвиток тваринництва (обсягом 4 млрд грн); на розвиток фермерських господарств (обсягом 1 млрд грн); на розвиток садівництва та виноградарства (обсягом 300 млн грн); на здешевлення сільськогосподарської техніки (обсягом 945 млн грн) [2].

Щодо державної підтримки розвитку тваринництва в Україні, слід зазначити, що на будівництво і реконструкцію тваринницьких комплексів направлено 2,5 млрд грн. Компенсується 25 % тіла кредиту, що залучається за ефективною ставкою на рівні 3 % у гривні терміном до 5 років на будівництво і реконструкцію комплексів у галузях свинарства, птахівництва та великої рогатої худоби[2].

Крім того передбачено здешевлення кредитів, залучених на проекти із розвитку вівчарства, козівництва і аквакультури до 3%; гарантується 30% відшкодування вартості введених в експлуатацію потужностей, побудованих без залучення кредитних ресурсів [2].

Для підтримки виробництва вітчизняної сільгосптехніки передбачена компенсація її вартості в обсязі 25% [2].

У порівнянні з малими і середніми підприємствами агрохолдинги мають більш широкі можливості зовнішнього фінансування. А малі і середні сільгоспвиробники, на жаль, мають обмежений доступ до значної частини фінансових ресурсів, у тому числі і до банківського кредитування.

Для забезпечення потреб сільськогосподарських підприємств у засобах захисту рослин, посівному матеріалі та добривах альтернативою банківському кредитуванню можуть застосовуватись аграрні розписки. Кількість цих фінансових інструментів в Україні зростає [3]. Їх вже видано малим і середнім сільськогосподарським товаровиробникам понад 190 (з яких виконано 107) на загальну суму залучених за ними коштів в обсязі понад 1,3 млрд грн [4].

Отже, наявність особливостей ведення аграрного бізнесу в Україні передбачає застосування різноманітних механізмів фінансового забезпечення вітчизняних підприємств. А останні впливають на інструменти нагромадження та використання фінансових ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Рейнська В. Б. Економічні фактори впливу на інвестиційний процес / В. Б. Рейнська // Причорноморські економічні студії. – Вип. 25. – 2018. – С. 174-176.
2. Агропортал : офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://agroportal.ua/ua/news/vlast/kabmin-utverdil-programmy-gospodderzhki-agrariyev-na-2018-god/>.
3. Полторак А. С. Архітектоніка наслідків глобалізаційних процесів у фінансовій сфері / А. С. Полторак // Modern economics, 2018. – № 10. – С. 89–96. [https://doi.org/10.31521/modecon.V10\(2018\)-15](https://doi.org/10.31521/modecon.V10(2018)-15).
4. Аграрні розписки – ефективний шлях залучення коштів в агробізнес [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<https://dyvys.info/2018/01/30/kolonka-yurysta-agrarni-rozpysky-efektyvnyj-shlyah-zaluchennya-koshtiv-v-agrobiznes/>.